

کورد دیله کان

KURDÎLEKAN

وهرزه گوڤاریکی رۆشنبیری گشتییی یه بۆ منداڵانی کورد
کۆمهلهی منداڵانی کورد له نەروىج دەری دهکات

کوردیلهکانی ئەمڕۆمان نەوهی داها تووی کوردستان

وتەى ژمارە

مندالە چاۋگەش و رووخۆش و ژىر و جوانكىلەكان

كوردىلەكانى ئەمىرۆ و.. نەوەى داھاتووى كوردستان

نىشتمان خۆشترىن و پىرۆزترىن شوپنە.. ھەموو كەسنىك نىشتمانەكەى خۆى خۆش دەوئىت و شانازىي پىوۋە دەكات.. لە ھەر شوپنىكدا بىت داكۆكى لىدەكات. نىشتمانى ئىمەى كوردىش كوردستانە.. شوپنى ھەزاران ھەزار سالەى باب و باپىرانمانە .. كوردستان زۆر جوان و رەنگىنە.. پىرۆزە و لە دلماندا زۆر شىرىنە.. ھەوای پاكىمان ھەلمژى.. ئاوى روونىمان ئۆشى.. بە بەروبوومى خۆشى گۆش كراوین .. بە بىننى دىمەنە قەشەنگ و ئەفسووناووبىيەكانى سەرسام و دلخۆشىن.. بۆيە كوردستان بۆتە وىردى ھەمىشەى سەر زارمان. بوو بە ھەناسە و خوئىنى دل و گىانمان.. ناتوانىن بەبى كوردستان بژىن.

تا ئىستا كوردستان لە لايەن داگىر كەرانەوۋە داگىر كراوۋە ، بەسەر چوار دەولەتدا دابەش كراوۋە .. داگىر كەرانى كوردستان زۆر دلرەق و دلرەدن ، زۆردار و بىوئىژدان و ستەمكارن ، ستەم و ناھەقىيەكى زۆر لە گەلەكەمان دەكەن.. ئازادى و مافە رەواكانمانىان زەوت كردوۋە.. تا ئەمىرۆ تەنھا بەشىك لە باشوورى كوردستانمان رزگارى بووۋە.. بەشەكانى ترى كوردستان ، ھىشتا داگىر كراون.. بۆيە پىوئىستە ھەموومان، بە ئەوپەرى توانامانەوۋە بەبى وچان تىكۆشىن و خەبات بكەين و كۆلنەدەين.. تا دوا بستى خاكى كوردستان ، لە داگىر كەران رزگار دەكەين.. تا ئازادى و مافەكانمان وەردەگىرن.. ئىمەش وەكو گەلانى ئازادبووى دنيا.. لە كوردستانى خۆماندا بە ئازادى و ئاشتى بژىن.

ھاوئى دلسۆزەكانم

راستە گىان شىرىنە ، ژيان خۆشە.. بەلام كوردستان شىرىنترە، ئازادى خۆشترە.. ھەر كوردنىك كوردستانپەرۋەر نەبىت، بۆ كوردستان دلسۆز نەبىت و داكۆكى لىنەكات ، بۆ رزگارى تىنەكۆشىت ، لەگەل ھەموو خۆشى و ئازار و ناخۆشىيەكانىدا نەژى.. كەسەمان خۆشمان ناوئىت و ، رىزى لى ناگىرن.. بىگومان بە ھەول و تىكۆشانى بىوچانمان، بە قوربانى دانمان ، بە يەكرىزى و يەكبوونمان.. زووبىت يا درەنگ كوردستانمان لە داگىر كەران رزگار دەكەين.

بى شك ھەر كوردستانە ♥ شابووكى ئەم جىھانە

« رەزا شوان »

نەورۆژتان پیرۆز بیّت

جەژنی نەورۆژ، شاجەژێ کورد و کوردستانە .. جەژنی نەورۆژ پیرۆزترین و دێرینترین و
خۆشترین جەژنی نەتەواپەتیمانە.. نەورۆژ جەژنی یەكەم رۆژی سەری سالی كوردیمانە.. جەژنی
سەرکەوتن و ئازادی و سەرفرازیمانە.. جەژنی نەورۆژ سونبۆلی بڕایەتی و تەبایی و یەكیتیمانە..
جەژنی دەست پێکردنی بەهار و ژیاڵەوهی گژوگیا و گۆل و گۆلزارە .. خۆشی خەلکی دێهات و
شارە.. جەژنی نەورۆژ رۆژی سەیران و گەپان و خۆشی و شادی و ئاشتییه .. پێویستە لە رۆژی
جەژنی نەورۆژدا، جلۆبەرگی جوانی نەتەواپەتی كوردیمان لەبەربەكەین.. تەلە نیرگزیكیش
لە بەرۆكمان بەدەین .. ئاگرێ نەورۆژ بەكەینەوه .. بە دەوری ئاگرەكەدا سروودی « ئەم رۆژی سالی
تازەیه نەورۆژە هاتەوه » بڵێنەوه .. بە زەردەخەنەوه پیرۆزبایی و گەردن ئازادی لەیەكتری بەكەین
. بەزم و شایی و هەڵپەركی سازبەكەین .. بە خۆشی و پێكەنینەوه رۆژی نەورۆژ
ئاوابكەین.

لە راپەرینەكەي سالی «١٩٩١»ی گەلەكەمان لە باشووری كوردستان لە دژی رژیمی خۆینریژی
بەعس. لە رۆژی جەژنی نەورۆژی ئەو سالەدا. شاری كەرکوكی كوردستان. لە داگیركەران
رژگار كرا. ئالای كوردستان لەسەر قەلا دێرین و سەرکەشەكەي كەرکوكدا هەلكرا.

خۆشترین جەژنمان، جەژنی نەورۆژ پیرۆزبیت لە هەموو كوردیكی دلسۆز

« گۆفاری كوردیلەكان »

رۆژی جیهانی منداڵان

کۆمه‌ڵه‌ی منداڵانی کورد «KMK» له نهرۆج، له شاری بێرگن دا - دووه‌مین گه‌وره‌ شاری نهرۆج - که تا ئێستا تاکه کۆمه‌ڵه‌ی منداڵانی کورده له‌م ولاته‌دا.

به‌ بۆنه‌ی رۆژی جیهانی منداڵانه‌وه، له رۆژی « ٢٠١١ / ٦ / ١ » دا، که له‌م رۆژه‌دا بریاردارا، که مافه‌کانی منداڵ پاریزین و، بچنه‌ بواری پێبه‌ندبوون به‌ جێبه‌جێکردنه‌وه له هه‌موو شوێنیکی جیهان دا.. بۆ یه‌که‌مین جار له نهرۆج دا، کۆمه‌ڵه‌که‌مان به‌ فه‌رمی به‌م بۆنه‌یه‌وه ئیواره‌ ئاهه‌نگیکی خۆش و قه‌شه‌نگی ، بۆ منداڵانی کوردمان سازکرد.. که مایه‌ی شادی و جێی پێخۆشجانی بوو له‌ لای منداڵانی کوردمان و دایک و باوکیان .. ئاهه‌نگه‌که له لایه‌ن ئەندامی ده‌سته‌ی به‌رپۆه‌به‌ری کۆمه‌ڵه‌که‌مان « **کوردين کازم یاقوب** » هوه به‌رپۆه‌ برا.. ئاهه‌نگه‌که، به‌ وه‌ستانی خوله‌کیک ، بۆ گیانی سه‌رجه‌م شه‌هیدانی کوردستان ده‌ستی پێکرد .. به‌ تايبه‌تیش بۆ گیانی ناسک و ڕووحی پاکي ، به‌ سه‌دان په‌پووله و چۆله‌که به‌هه‌شتیه‌کانمان ، منداڵه‌ شه‌هیده‌کانی کوردمان.. که له لایه‌ن رژیمة سته‌مکار و درنده‌ داگیرکه‌ره‌کانی کوردستانه‌وه ، له کیمیاپاران یا بۆردوومانکردن دا شه‌هید کران.. یا ئەنفال کران و به‌ زیندووپی له‌گه‌ڵ شووشه‌ شیره‌کانیان و مه‌مه‌که‌مه‌ژه‌کانی ده‌میان و.. له‌گه‌ڵ بووکه‌ڵه‌ و تۆپه‌ قنجه‌کانیان دا زینده‌به‌چاڵ کران .. ئینجا ماری نته‌وايه‌تیمان « **ئه‌ی ره‌قیب** » به‌ موزیک له لایه‌ن هونه‌رمه‌نه‌ندی به‌هرمه‌ندمان ، ئەندامیکی ده‌سته‌ی به‌رپۆه‌به‌ری کۆمه‌ڵه‌که‌مان کاک « **ئارام ئه‌یووب** » هوه پێشکه‌ش کرا.. دواي ئه‌وه ده‌ستکرا به‌ پێشکه‌شکردنی برگه‌کانی پرۆگرامی ئاهه‌نگه‌که‌مان :

١- مامۆستا « **ره‌زا شوان** » سه‌رۆکی کۆمه‌ڵه‌ی منداڵانی کور ، به‌ گه‌رمی به‌خێرهاتنی له دایکان و باوکان کرد و پیرۆزبایی « **رۆژی جیهانی منداڵان** » یشی له کوردیله‌ چاوگه‌شه‌کانمان کرد و .. به‌م بۆنه‌یه‌شه‌وه‌وه‌ ته‌یه‌کی پێشکه‌ش کرد.

دواي له دایک و باوکان کرد.. که ریز له مافه‌کان و خواسته‌کانی منداڵه‌کانیان بگرن.. ریشیان لینه‌گرن، با به‌ ئازادی گوزارشت له‌ ڕا و بېر و بۆچوونی خۆیان بکه‌ن پێویستییه‌کانی گه‌شه‌کردنیشان بۆ دابین بکه‌ن.

۲- ئەندامى بەرپۆبەرى كۆمەلەى منداڭانى كورد « كوردىن كازم » ھەندىك ئە ماددە و بېرگەكانى جارنامەى مافەكانى مندائى خويىندەوھ.

۳- پىرۆزبایى و دەستخۆشى « گروویى ھونەرى كوردى » ئە شارى بېرگن دا، بە بۆنەى رۆژى جەژنى جیھانى منداڭانەوھ.. ئە لایەن سەرۆكى گرووپەكەوھ، ھونەرمەندى ناسراوى شانۆكار مامۆستا « تارا ەلى » یەوھ خويىندرايەوھ.

۴- كاكەلەى رپووحسووك، بەھرمەندى دەنگ خۆش و زۆڭل، چرۆ ھونەرمەندىكى ئەمپرۆ و ئەستېرەبەكى گەشى ئاسمانى ھونەرى گۆرانىي داھاتوومان « ئاركۆ تالیب» بە ھاوكارىي كاكى موزىكژەنى ، ھونەرمەند كاك « ئارام تالیب» چەند گۆرانىبەكى كوردىي خۆشى پېشكەش كرد.. كە بوونە مایەى چەپلەباران كردن و ئافەرىن كردنى كاكە ئاركۆ..

۵- ھیوايەكى دوارپۆژى گەلەكەمان.. نەشمیلەبەكى رپوخسارشیرىن و لىو بە خەندە، ژیر و بلیمەت.. خونچەگول « ھۆنیا سدیق ەزیز » بە دەنگە ناسك وخۆش و بە سۆزەكەى بە زمانى نەروىجى بە ھاوكارىي مامۆستا موزىكژەنە نەروىجى بەكەى ، چەند گۆرانىبەكى پېشكەش كرد.. كە جیى سەرنج پراكیشان و پىخۆشبوونى منداڭان و سەرجم ئامادەبووانى ھۆلەكە بوون.

۶- دواى پشودان.. كاكەلەى رپوخسارسووك ، دانسەرىكى زۆر گورج و گۆل و بە توانا و لەش سووك، كە تائىستا ئە چەندىن پېشېركىي دانس دا بەشدارىي كردوھ و ئەنجامىكى باشى بەدەست ھىناوھ، بەھرمەند «دېرىن دئشاد شوانى » بە پېشكەش كردنى چەند دانسىك ھەموو منداڭەكانى ھىنايە جۆش و خرۆش.

۷- ئە « بېرگەى من جىاوازم » دا، دە منداڭ چالاكى و توانا و بەھرى ھونەرىي ھەمەجۆرەيان پېشكەش كرد و.. ھەمووشیان خەلات كران.

۸- دووبارە ھەر بەكە ئە « ئاركۆ تالیب» و « ھۆنیا سدیق ەزیز » چەند گۆرانى و پارچە موزىكىكى تریان پېشكەش كرد.

۹- چەپكە گول و خەلاتى ھەمەرەنگە ، پېشكەش بە منداڭە بەھرمەندەكان و بەو دئسۆزانەى كە ھاندەر و پائېشتى كۆمەلەى منداڭانى كوردن كرا.

۱۰- ئەندامى دەستەى بەرپۆبەرى كۆمەلەكەمان كاك « ئارام ئەیوب تالیب» ئە رپوى ھونەرىبەوھ سەرکەوتنى بە ئاھەنگەكە بەخشی ، شایانى سوپاسە.

دايكي سوؤلاف

ئاسكە نەخشىنە ئاسكە نەخشىنە

ئاسكە بچكۆلەي كىيوى
جوان و سىرك و بزيوى

شاجوانى ئازەلانى
ھونەر مەندى كىيوانى

بازدان و ھەلگەرانت
ئەپازىنن زىنانت

كام لوتكەي چىيا سەختە
بۇ ھونەرى تۇتەختە

ئەي لەشولار نەخشىنە
چاوكەژالە زىپرینە

لە دەست پراوچى و دوژمىنان
وہختە بفرىت بۇ ئاسمان

بههرمهندی دهنگخۆش.. هونهرمه ندىكى داها توومان:

ئاركو تاليب

كاكه لى خويىن گهرم و دهنگخۆش ئاركو ، تا ئىستا له زۆربهى ئهو ئاههنگانهى كه له بۆنه كوردىيه كاماندا.. له شارى بىرگن له نهروىج سازكراون.. وهكو منداللىكى بههرمه ندى گۆرانىيژ، بهشدارى تيا كردوون.. سهرنجى بينه رانى به لای خۆيدا پراكتىشاوه و چهپله بارانيان كردووه.

ئاركو ئه يوب تاليب ، له « ۱۹۹۸ / ۳ / ۱۱ » له شارى كهركوك له داىك بووه.. له سالى « ۲۰۰۰ » هوه، له نهروىج دا نىشتهجى بوونه.. ئىستا قوتابىيه له پۆلى چهوته مه م له قوتابخانهى بنه رتهى «هۆله ن سكو له» له شارى بىرگن.. ته مه نى سى سالى بوو، گۆرانىيه كى زه كه رىا عه بدوللا «به و به و باوانم» ى ئه وته وه.. هه موو ئه ندامانى خىزانه كه شى پالپشت و هانده رىن ، به تايه تىش كاكى موزىكزه نى «ئارام تاليب» ئاركو له سالى « ۲۰۰۴ » هوه ، هه موو سالىك له ئاههنگى جهژنى نه ورۆزدا له بىرگن به گۆرانى و سروود وتن بهشدارى كردووه.. ههروه هاش له ئهو ئاههنگانهى كه له سه رى ساله زايىننىه كاندا كراون.. به بى جىاوازىش له ئاههنگه كانى يادى دامه زراندى پارتىيه كوردىيه كاماندا ، به گۆرانى بهشدارى كردووه.. له و ئاههنگه قه شهنگه ش كه «كۆمه لهى مندالانى كورد» له سالى « ۲۰۱۰ » دا له شارى بىرگن به بۆنهى رۆژى جىهانى مندالانه وه سازى كردبوو «ئاركو» كه ئه ندامىكى ئه م كۆمه له يه يه ، به چه ند گۆرانىيه كى خۆش ئاههنگه كهى پازانده وه و ، ئاركو ده لى : «خۆشترىن ئاههنگ كه به شدارىم تيا كردووىت.. ئاههنگه كهى رۆژى جىهانى مندالان بوو». ئاركو بىجگه له گۆرانى، ئامىرى «كىبۆرد» ىش لىده دا.. زۆرىش ههزى له يارى تۆپى پىيه. يارىزائىكى يانهى «لىنگبۆ» يه له بىرگن. له گه ل ئاره زووه كانىشيدا. هه ولىش ده دات له قوتابخانه دا له پىشكه وتندا بىت و ئاكامىكى باش به ده ست به ئىت... هىوا و خۆزگه شى يه كگرتنه وهى هه ر چوار پارچهى كوردستان و. دامه راندى ده و له تى كوردستانه. هىوادرىن كه ئاركو بىته ئه ستىره يه كى هونه رى كوردىامان..

« گۆقارى كوردىله كان »

بەشیک لە مافەکانی مندال

• کوردین کازم یاقوب •

بەپێی ڕاڤەیی جەرنامەیی مافەکانی مندال .. « مندال ھەر مەروڤیکە کە تەمەنی لە ھەژدە ساڵ کەمتر بێت » لە « ٢٠ / ی نۆڤەمبەری / ١٩٨٩ » دا .. لە لایەن ریکخراوی نەتەو و یەگرتوو و ھەکانەو ، جەرنامەیی مافەکانی مندال دەرچوو .. کە بریتییە لە « ٥٤ » ماددە .. ئەمانەش بەشیک لە مافەکانی مندال کە لەو جەرنامەییەدا ھاتوون .. ھەر مندالیک ئەم مافانەیی ھەیە :

- ☺ مافی خۆشەویستی و ریزگرتنی ھەیە.
- ☺ مافی یەكسانی و جیاوازی نەکردن لە نیوان مندالاندا ، بە ھۆی رەگەز و نەتەو و زمان و ئایین و رەنگی پێست و سامانەو.
- ☺ مافی ئەوھیی ھەیە کە ، ناو و نازناوی ھەبێت ، رەگەزنامەیی پێدەریت.
- ☺ مافی چوونە قوتابخانە و خویندنی ھەیە.
- ☺ مافی دابین کردنی خواردن و خواردنەوھیی ئاوی پاك و ، جیی ھەوانەو و ھەسانەوھیی ھەیە.
- ☺ لە ناو پۆل و قوتابخانە و خیزانیشدا .. مافی ئەوھیان ھەیە کە بە ئازادی گوزارشت لە خۆیان بکەن و ڕای خۆشیان دەربرن .. ریزیش لە خواستەکانیان بگرن .. لەو بڕیارانەش کە پەيوەندیان بە مندالان خۆیانەو ھەیە .. پێویستە پەراویز نەکرین و دەنگیان وەر بگرن . لە ھەندی کاتیشدا خۆیان بڕیار دەرین .
- ☺ پاراستنی مندال لە توند و تیژی و دلرەقی و زەبر و لیدان.
- ☺ نابیت بە تۆبزی کار بە مندال بکریت .. بەتایبەتیش کاری گرانی مەترسیدار.

هه موو مندالیک مافی خوئی هه یه

☺ نابیت مندال ئەشکه نجه بدریت.. یا به شیوه یه کی نامرۆییانه مامه له ی له گه لدا بکریت.. ناشیبت سزای له سیداره دان و به ندرک دنی هه تاهه تای بدریت .. به هوئی ئەو تاوانانه ی که ده ی کات.

☺ مافی پشوودان و یاری کردن و پیکه نین و خهونی هه یه.

☺ مندالان مافی ئەوه یان هه یه.. کۆمه له ی تایبه تی به خو یانه وه دابمه زریئن

☺ پاراستنی مندالان له شه ر و.. دوورخستنه وه یان له مملانی و له شه ری چه کداری و له ئاژاوه و له زه بروزه نگ.

☺ قه دهغه کردنی رفاندنی مندالان .. یا فروشتیان.. یا بازرگانی کردن پی یانه وه بو هه ر مه به ستیک بیت .. یا به هه ر شیوه یه ک بیت.

☺ پاراستنی مندال له ماده هۆشبه ره کان .. یا ئەو ماده دانه ی کاریگه ریان له سه ر مندال هه یه .. یا به کاره ی تانیان بو بازرگانی کردن به و ماده دانه وه.

☺ مندالان له هه ر شوینیکی جیهاندا بژین.. به بی جیاوازی مافی ژیانیان هه یه.

☺ مافی ته ندوستی و چاره سه رکردن و .. بردنه لای پزشکیان هه یه .

☺ مندالانی خاوه ن پیوستیه تایبه تییه کانی له ش و هۆش ، ههروهکو مندالانی ئاسایی هه موو مافیکی ژیانیان هه یه.

خونچه په کی ئەمپرۆمان .. شاگۆلیکی پشکووتووی داها توومان :

هۆنیا سدیق عەزیز

هۆنیا نەشمیلەپه کی زۆر روو خوۆش لیو به خەندەپه .. زیرەك و ژیر و هیمنه ..
هاوړی دۆست و کۆمه لایه تییه .. هەر له مندالییه وه هۆگری موزیک و گۆرانی وتن بووه ..
شایانی باسیشه هەر به که له باوکی مامۆستا سدیق عەزیز که
دەر هیته ریکی شانۆیی ناسراوه .. له گەل دایکی مامۆستا کوپستان
جەمال که نیگار کیشیکی ئەکادیمی ناسراوه له نەرویح و کوردستاندا ..
هاندرین و پۆیستییه کانی گەشه کردن و پیشکه وتنیان بو دابین
کردوو .. دوو مامۆستای پریقاتی نەرویحیان بو گرتوو .. په کیکیان
موزیک ژهنه و وانە موزیکی فیژده کات و ئەوی تریان فیژری دەنگ
دەر برینی دهکات .. هەردووکیان زیاتر له چوار ساله مه شقی پی
دهکن و تانیستاش له گەل هۆنیادا بەرده وامن . هۆنیا له هەردوو
بواره که دا زۆر پیشکه وتوو .. زیاتر هۆنیا بناسن :

خونچه گۆل (هۆنیا سدیق عەزیز) له (۱۹۹۹ / ۱۱ / ۱۲) له شاری (بیژگن) له (نەرویح) له
دیك بووه .

هۆنیا له پۆلی (**حه وته مه**) له قوتابخانهی بنه رەتی (**سیلیه دالین**) له شاری بیژگن .. له
وانه کاندای زیره که .. زۆر به باشی زمانی دایکی (**کوردی**) و زمانی (**ئینگلیزی**)
و (**نەرویحی**) دەزانیت .

هۆنیا له ته مه نی حه وت سالییدا فیژری ژهنینی (**که مانچه**) بوو .. دواتریش فیژری (پیانو)
لیدان بوو .. بەرده وامیش گۆرانیی دهوت ..

تانیستا هه موو سالیك .. به موزیک ژهنین و گۆرانی وتن له هه موو ئەو کۆنسیرتانه دا که
قوتابخانه که ی سازیان کردوون .. هۆنیا به شداری تیا کردوون و دهستخوۆشی و ئافه رین
بارانیان کردوو .

هۆنیا به کوردی و نەرویحی و ئینگلیزی گۆرانی ده چری .. له
ئاههنگی رۆژی جیهانی مندالان له سالی (۲۰۱۰) دا .. که کۆمه له ی مندالانی کورد له بیژگن دا
سازی کرد .. هۆنیا به هاوکاری مامۆستا موزیک ژهنه نەرویحیه که ی .. ئاههنگی گۆرانی و
موزیکی خوۆش و به جوۆشی به نەرویحی و ئینگلیزی پیشکه ش کرد .. زۆر سه رنجی هه مووانی
راکیشا و .. خوۆشی خسته دلی مندالانه وه .

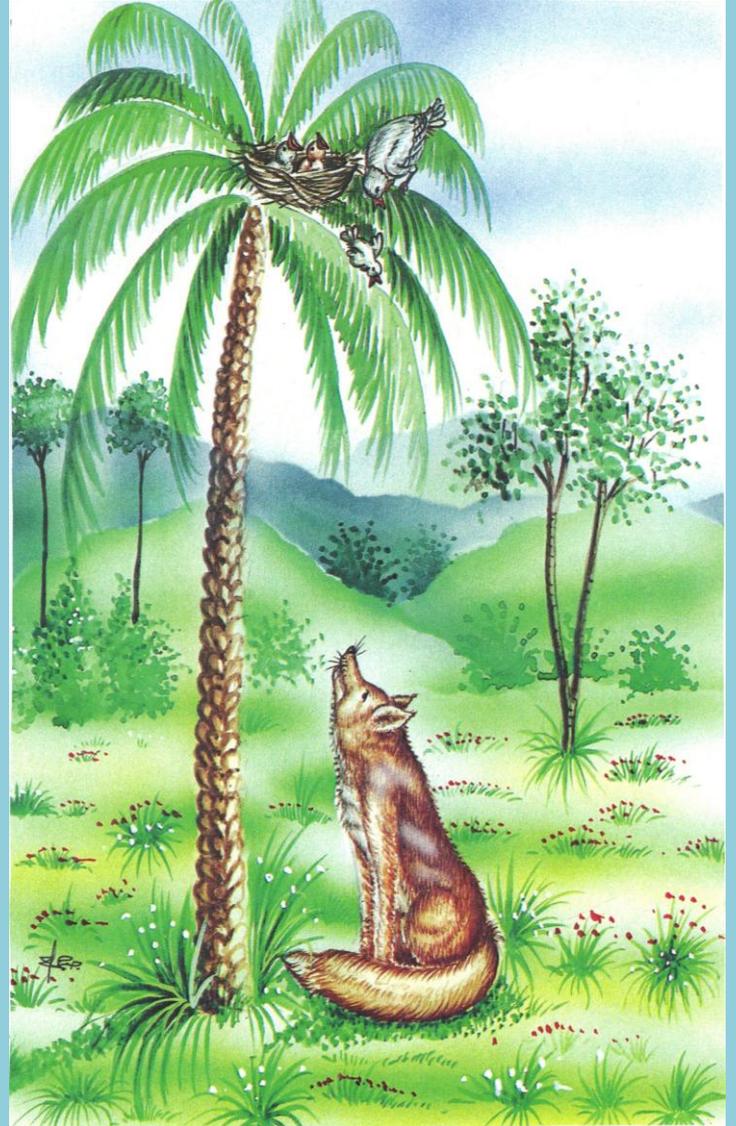
هۆنیا بیژگه له گۆرانی و موزیک .. ئازە ئیشی زۆر خوۆش ده ویت به تاییه تیش ئەسپ ..
ماوه په کیشه خه ریکی ئەسپ سوارییه .. هیواد رین که ببیته شوژه سواریکی ئەم بواره ش .
هۆنیا هیوای ئەوه ده خواریت .. که ببیت به گۆرانی بیژگی ناسراو .. هه روه ها بیته خاوه نی
کیلگه په کی ئەسپ به خیو کردن .

ئیمه ش هیواد رین ، که هیوا و خوۆزگه کانی هۆنیا خان بینه دی .

پړیوی و شینه شاهو

گورینی
لیزان جباری

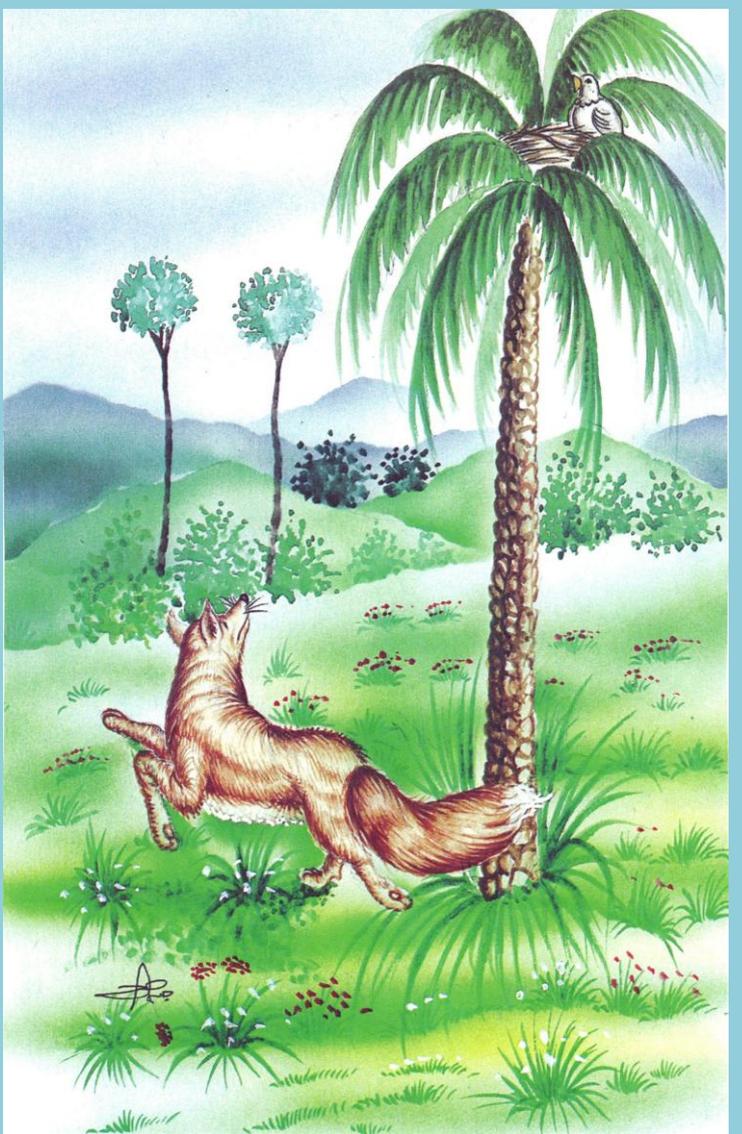
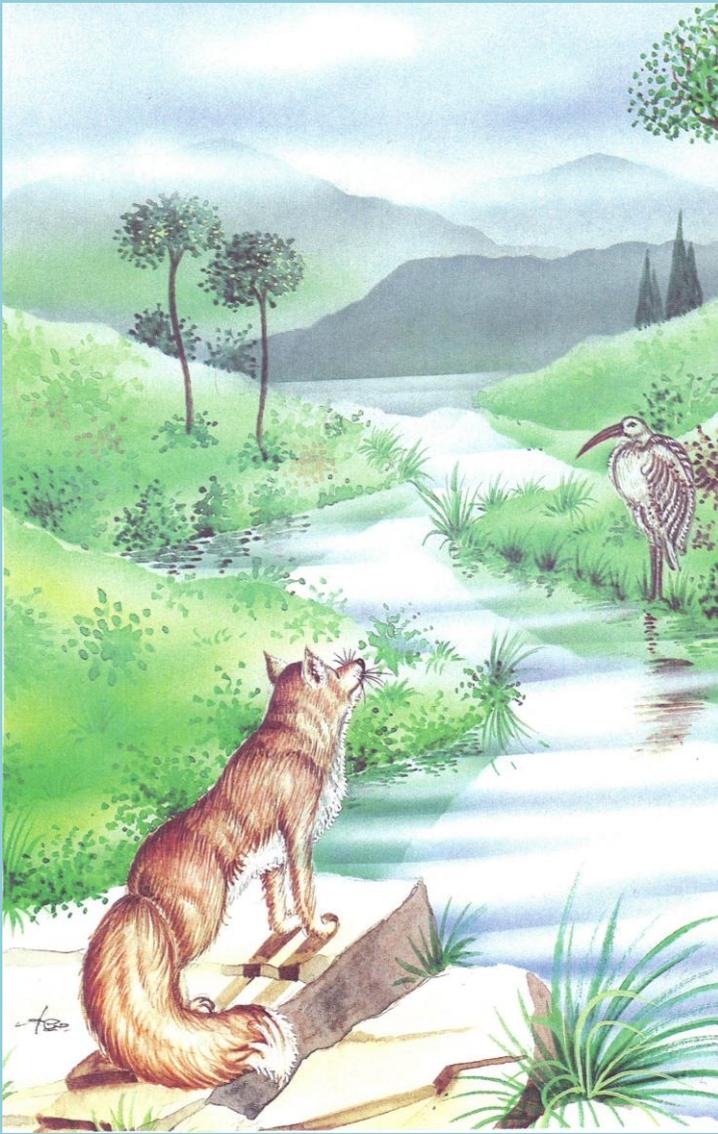

کوټره که : چی بکه م نهو رپوییه وازم لیناهینیت..
سال نییه به چکه یه ک یا دووانم نه خوات..؟

شینہ شاهو که : تو بؤ هیئده نهزان و دامای.. خو
نهو ناتوانیت بهو داره بهرزدا سه ربکه ویت..
نه گهر نه مجاره هات بؤی مه خه ره خواره.. پیی
بلی نه گهر نازایت سه ره که وه.

رپوییه که : زوکه برسیمه به چکه یه کی
قه له وتم بؤ بخه ره خواره وه.. نه گینا به
داره که دا سه رده که وم و دیم سه مووتان
ده خوم.

کوټره که : ها بگره.. به قوزه لقورت بیت..
تو بؤ وازمان لیناهینیت..

رېۋىيەكە : شىنە شاھۇى ژىر و بلىمەت..
ش تىك ھەي مە بۆتە ھە ھىۋى
سەرسورمەنم.. دەمەۋىت ئە بەرپۇزتان
بېرسىم.. دۇنيام كە ئىۋەى زىرەك و زانا و دانا
ۋەلام تان پىيەتە..

شىنە شاھۇكە: (بەم پىاھەئدانەى رېۋىيەكە ئە
خۇى بايى بوو) جا بوۇ ناپرسىت؟

رېۋىيەكە : ئەگەر ئە باكوور و ئە باشوورەۋە ،
بايەكى بەھىز ھەئىبكات .. تۇ سەرت
دەخەيتە كىۋى لەش تەۋە ..؟

شىنە شاھۇكە : سەپىرم بگە .. ئاۋھا
سەرم دەخەمە ژىرى بائەكانمەۋە..

رېۋىيەكە : دەى بەچكەيەكتم بوۇ
ھەئدە خوارەۋە.. ئەگىنا دىم و
ھەمووتان دەخەم.

كۆترەكە : مالت بىشكىنە و بېرۇ
ئىرە .. بەچكەى خۇمت بوۇ
ناخەمە خوارەۋە..
تۇ ناتوانىت بىم دارەدا
سىتەربكەۋىت.

رېۋىيەكە : كى ئەم ئامۇژگارى و
تەگبىرەى بوۇ كىردىت..؟

كۆترەكە : شىنە شاھۇى بلىمەت و دانا؟

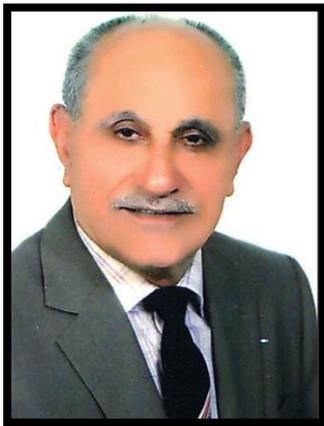

(لىم كاتەدا رېئوييەكە پەلامارى
 شىنەشاھ ۈكەى دا و گرتى و..
 دەستتەجى بە گۆشت و ئىسكو
 پروسكەو ھەم ۈوى خوارد و خۇى
 مەست كىرد ..)

ھاوپى چىرۇكدۇستەكانم : ئەمە وانە
 و پەندىكە بۇ ئەو كەسانەى كە
 نامۇزگارى كەسانىكى تر دەكەن..
 كەچى نامۇزگارى خۇيان ناكەن و،
 تىدەكەون.

رېئوييەكە : ئەى ئەگەر لى
 ھەموو لايەكەو ە با ھەئبكات..
 ئەوسا چى دەكەيت؟

شىنەشاھ ھاۈكە : زۇر
 ئاسانە.. بەم شىۈيە سەرم
 دەخەمە ئىوان ھەردو و رانمەو.

◦ رهزا شوان ◦

ئاره زووی من

ئاره زووی من ئه وهیه
نووسین و خویندنه وهیه

ههفتهی جاری یا دوو جار
له کتیبخانهی گشتی شار

دهخوایم کتیبی ئاسان
چیرۆک و شیعەر و پهخشان

کتیب بووه به هاویرییم
ناتوانم لیی دابیرییم

له گۆقاری مندالان
دهنووسم بابتهی جوان

زۆربههی نووسینهکانم
دهربارهی کوردستانم

ئهلمانیا : ۱۹۹۹

مهت مهل

مهته له كه م ئاساسانه
خۆشترين شويى جيهانه

له هه شت پيىتى ته واوه
بى دووباره كاره راوه

ناوى له سه زارمانه
پيروزه و نيشتمان

شويى نه ته وهى كورده
لانه شيرى نه به رده

زيره كى خوت بنه ويينه
چيه نه ناوى ئه م شويينه

هه اواركه بى راوه ستان
ئاوه دان بى كوردستان

ئه لمانيا : ١٩٩٨

مىيوان

°° لەتيف ھەلەمەت °°

دايىكەم دەللىنى سەبەينى
لە نىشتىمانى خۇمانەو
لە كوردىس تانەو
مىيوان مان دى
ھەر ئىستا لەگەل داىە گ
دەچمە بۇ بازارى گولفرۇشان
چوار دەسك گول دەكەرم
دەسكى سوور وەكو خويىناو
دەسكى سىپى وەكو بەفر
دەسكى كەسك وەك دارىستان
دەسكى زەرد زەرد وەكو ھەتاو
لە ژوورى مىيوان
دەيانخەمە ناو چوار گولدان
كە مىيوانەكان ھاتن
دواى رۇژ باش و بەخىرھاتن
دەللىم سەيركەن بۇ پىشوازىتان
بە گول كىشاومە وىنەى ئالاي كوردستان

هانز ئەندرسون کریستیان

°° ره‌زا شوان °°

که له نووسه‌ری دانمارکی و جیهانی ، له بواری شانۆ و ئەدهبی منداڵان دا (هانز ئەندرسون کریستیان) چەند بەرەهەمیکی زۆر نایاب و جوان و پوختی پیشکەش بە هەموو منداڵانی جیهان کرد...

تا ئەمڕۆش هیچ نووسه‌ریکی تری جیهان لەم بواره‌دا ، نەگەشتوونەتە پایە ی هانز و بەقەد ئەمیش منداڵانیان دلخۆش و دلشاد نەکردوو

هانز ئەندرسون کریستیان له (۱۸۰۵ / ۴ / ۲) دا له شاری « ئۆدنیز » له دوورگه‌ی « قینین » له « دانمارک » له دایک بووه . باوکی پیلادروستکه‌ر بوو ، دایکیشی جلشۆری ماله ده‌وله‌مه‌نه‌کان بوو . به‌لام خۆشه‌ویستی پیکه‌وه‌ی گری دابوون . له خانوو یه‌کی بچکوله‌دا ده‌ژیان .

هانز منداڵیکی له‌ر و لاواز بوو . له وانه‌ی وەرزش دا ، مامۆستا که‌ی له ترسی ئەوه‌ی که نەکه‌ویته بن ده‌ست و پیی هاوریکانیه‌وه . ده‌ستی ده‌گرت . به‌لام منداڵیکی زۆر زیره‌ک و خه‌یال فراوان و بیرتیژ و سه‌رنج ورد بوو . باوکی شه‌وانه‌ چیرۆکی ئەفسانه‌یی و داستانه‌ دیرینه‌کانی بۆ ده‌گی‌رایه‌وه .

ته‌خته‌ شانۆیه‌کی قنجیشی بۆ دروست کردبوو ، له‌گه‌ڵ چەندین جو‌ره‌ بووکه‌ له‌ دا ، که به‌ به‌ن و ده‌زوو ده‌ی‌بزواندن . که مایه‌ی خۆشی بوون بۆ هانز . هه‌ر ئەم سه‌ره‌تایه‌ش بوو هانزی هۆگری شانۆگه‌ری و نووسین بۆ منداڵان کرد . هه‌ر له منداڵی شه‌وه‌ خولیا ی خویندنه‌وه و نووسین بوو .

هانز تاقانه‌ی خیزانه‌که‌ی بوو . دوای مردنی باوکی . که ته‌مه‌نی هانز چوارده‌ سال بوو . دایکی به‌ جیه‌یشت و پرووی کرده « کۆپنه‌گان » ی پایته‌ختی دانمارک . بۆ می‌رد منداڵیکی گیرفان به‌ تال و سک برسی و ره‌ش و پرووت و بیکار ژیان سه‌خت بوو . یه‌که‌مین سالی له کۆپنه‌گان دا زۆر به‌ کویره‌وه‌ری و نه‌بوونی و برسیتی و بی جیی برده‌ سه‌ر شوینیکی نه‌بوو تییدا بجه‌سیته‌وه .

به لآم هانز خورآگر و كۆلنه دهر و برؤا به خو بوو.. به هؤى به رپوه به ريكى شانؤوه .. هه لى خويندنى بو رهخسا و بوو به قوتابى له قوتابخانهى شانؤى شايانه بو موزيك و گورانى وهرگيرا.. له گه ل كچه گورانيبيژى سويدى « **جىنى ليند** » له سهر شانؤدا به دووقؤلى چهندين گورانى و سه ميان پيشكesh كرد.. له سالى « ۱۸۲۲ » دا ، هانز برؤانامهى به كه لؤريؤسى له زاكؤى كؤپنهاگن دا وهرگرت.. وكو ئه كتهر و گورانيبيژ، هه ليكى باشى كار كردنيشى له شانؤى پاشايه تيدا بو رهخسا.. هانز دهستى به نووسين كرد..

زؤر سوودى له چيروك و ئه فسانه و داستانه كؤنه كان و داب و نهريته كانى گه له كهى وهرگرت و .. بوونه هه ويئى زؤر بهى نووسينه كانى بو مندالان.. هانز له سالى « ۱۸۳۵ » دا يه كه مين كتيبى خوئى به ناوى « **گيرانه وهى ئه فسانه كان بو مندالان** » بلاوكرده وه.. ژماره ي ئه و چيروكانه ي نووسيويتى « ۱۵۰ » چيروكن ، ژماره ي هه موو كتيب به چاپكراوه كانيشى « ۱۶۳ » كتيب.. ئه م ژماريه بو ئه و سه رده مه زؤر زؤرن..

بابه ته كانى نووسينه كانيشى برىتين له شيعر و شانؤگه رى و چيروكى مندالان و رؤمان .. هانز ئه نده رسون كريستيان به زؤرى به هؤى ئه و نووسينانه ي بو مندالان ناوبانگى دهر كرد به شى زؤرى ئه و چيروكانه ي بو مندالان نووسيويتى ، گؤراونه ته سه ر زؤر بهى زمانه كانى جيهان و .. تا ئه مرؤش تام و چيژى خوئيان له ده ست نه داوه . هانز بيره وه رپيه كانى رؤژانه ي ژيانى خوئى .. له سى به رگ دا به ناوى « **داستانى ژيانم** » پيش مردنى چاپ كردوه كه « ۴۵۰۰ » لاپه ريه .. ئه مانه ناوى هه ندى له و چيروكانه ن كه هانز ئه نده رسون بو مندالانى نووسيون : (په نجه بالا « **تؤما ليزه** » ، ده رياچه ي قازه كان ، شازاده ي به فر ، قالونچه ، پيالوى سوور ، گوله كانى ئيلداى بچكوله ، دارى سه روو ، قوتووى پاشه كه وت ، دوو خو شه ويسته كه ، ئه مه يه دنيايى ، جله تازه كه ي ئيمبراتؤر ، هيواي هيج سووديكى لى ناكريت ، پارهى « **شيلن** » زيوين ، كچه شوانه كه و پاكه ره وه ي كؤلبينه ، بولبول ، بولبوله كه ي ئيمبراتؤر ، په رپيه بچكوله ي ده ريا ، مراويه بچكوله لاساره كه ، چه رخيكى سه ير ، سه ربازيكي رؤژنامه نووس ، ... هتد)

له سالى « ۱۸۳۸ » دا .. خه لاتى شاهانه ي دانمارك به هانز به خشرا كه له سه ر ئه ركى ده ولت تا له ژياندايه هه ر كاتى بيه ويئت ده توانيت گه شت بو هه موو ولاتانى ئه وروپا بكات. هانز سه ردانى سى ولاتى ئه وروپى كرد. چى سه رنجى راکيشابى .. ويئنه ي كيشاون يا شيعرى به سه ر هه لداون..

هانز ئه نده رسون كريستيان له « **۴ / ۸ / ۱۸۷۵** » له كؤپنهاگن كوچى دوايى كرد.. سالانه ش دانمارك « **خه لاتى هانز ئه نده رسون كريستيان** » ده دات به نووسه رى باشترين بابه تى نووسين بو مندالان.

دیترین شوانی

کاکه له ی ئیسیک سووک وهیمن و ژیر و بلیمهت « **دیترین شوانی** » ههر له مندالییه وه ، هوگری هونه ری دانس « **سهما** » بووه.. بهردهوام راهیانی له سهر دهکرد و.. پيشده کهوت.. دایکی « **تارا شوانی** » و باوکی « **دکتور دلشاد شوانی** » پالپشت و هاندهری بوون.. دیترین تا ئیستا له نهروویج و سوید و له ئینگلته را دا.. له چهن دین پیشبرکی و نمایشی دانسا به شداری کردوو.. جیی سهرنج پراکیشان و دهستخووشی لیکردنی بینهران بووه.. ههردهمیش له سهر پله ی یه کهم، رکه به رایه تی کردوو.. چهن دین خه لاتی ریزلیانی وه رگرتوو.

ناوی ته وای « **دیترین دلشاد محمه د شوانی** » یه.. له « ۲۰۰۰ / ۱۰ / ۲۱ » له دوورگهی « **تیسنیس** » له نهروویج له دایک بووه.. ئیستا قوتابییه له پۆلی شه شه م له قوتابخانه ی بنه رته تی « **بیرگن ئینته رناشیونال سکوله** » که هه موو بابه ته کانیا ن به زمانی ئینگلیزی ده خوینن .. دیترین سهره رای زمانی دایک « **زمانی کوردی** », زور به باشیش زمانه کانی ئینگلیزی و نهروویجی و سویدی ده زانی. دیترین مندالیکی له شولار نه رم و له ش سووک و زور گورجوگوله.

تا ئیستا له زور پیشبرکی و چالاکي و ئاهه نگدا.. دیترین وهکو « **دانسه ر** » ییک به شداری کردوو.. به کورتي ئه مه ناوی ههن دیک له به شداری کردنه کانی تی :

★ له سالی « ۲۰۰۸ » دا.. له سهر ئاستی ولاتی نه ویجدا به شداری له پیشبرکی « **نورسکه تالینته ر** » واته « **من جیاوازم** » به شداری کرد .. که که نالی ته له فزیونی « **TV 2** » بو به هرده مندانه سازی کردبوو.. له شه ش قوناخ دا.. دیترین له چوار قوناخی دا به پله ی یه کهم سهرکه وت..

★ له مانگی گه لویژی « ۲۰۰۷ » دا.. له پیشبرکی من جیاوازم له شاری « **له نده ن** » له به ریتانیا به شداری کرد و خه لاتی یه کهمی وه گرت.

★ له ئاههنگى رۆژى جهژنى جيهانى مندالان له « ۲۰۱۰ / ۶ / ۱ » دا .. كه
 « **كۆمهلهى منداانى كورد - له نهرويچ** » له شارى بېرگن سازى كرد..
 دېرىن به پيشكهشكردى چهند پارچه سهمايهك ههموو منداانى
 ناو هۆلهكهى هينايه جۆش و خرۆش و.. جيى سهرنج راكيشانى
 بېنهران بوو

★ له سالى « ۲۰۰۸ » تهوه تا ئەمسال « ۲۰۱۱ » دېرىن ههموو ساليك له
 پيشبركيى دانس له قوتابخانهكهيدا بهشداريى كردوووه و يهكهمين
 بووه.

★ ئيستاش دېرىن ، بچوكترين ئەندامى گرووپيىكى دانسى نهرويچى يه له
 شارى بېرگن به ناوى « **وهى فۆروهرد** » واته ريگاي بهرهو پيشهوه يا
 بو پيشوه.. تا ئيستا چهند چالاكويهكيان نمايش كردوووه.

★ بيجگه له دانس دېرىن يارى « **كاراڤى** » و « **تۆپى پى** » ش دهكات..
 ئيستاش له ژير سهرپهرشتى راهينهريكى نهرويچى، پسپور له دانس دا..
 دېرىن رۆژانه مهشق دهكات و بو بهشدارى كردن له فيستيڤالى سالانهى
 نمايشى دانس له بېرگن دا، خوى ئاماده دهكات..دووباره هيواي
 سهركهتن بو كاكهلهى روحسووك دېرىن شوانى دهخوازين.

« **گۆڤارى كورديلهكان** »

تارا جاف

کهله هونهرمهندی گهلهکهمان.. خانمه موزیکژن و گۆرانیبیژی دهنگ ناسک و بهسۆزمان .. خاتوو تارا جاف به موزیک و گۆرانیه شیرینهکانی چۆته ناو دلی هۆگرانی گۆرانی و موزیکی رهنی کوردیمان.. تارا جاف وهکو گۆلیکی گهشی گۆلزاری هونهرمهنده رهنهکانی کوردیمان.. باخچهی گۆرانی و موزیکی کوردیمانی قهشهنگتر و دموهمنتر و پازاوتر کرد..هونهرمهنده تارا جاف تا ئهمرۆش یهکهمین هونهرمهندی کوردمانه..له ههموو کوردستاندا که ئامپیری موزیکی « چهلهنگ - هارپ » زۆر به باشی دهمنییت.

له رۆژی شههمه « ۲۰۱۱ / ۳ / ۱۲ » له ئیواره یهکی هونهریدا..که « دستهی کۆر و سیمینار » له شاری « بیڕگن » له « نهرویج » بۆ شاعیری ناسراومان « دلاومر قهرمداغی » و موزیکژن خاتوو « تارا جاف » سازیان کرد..هاوکات تارا خان لهگهڵ کاک دلاومردا ، که چهند پارچه شیعیکی خۆی خویندموه.. تاراش بهپیی خویندنهوهی شیعرهکان.. به ئامپیری چهلهنگ موزیکی بۆ کاک دلاومر لیدمدا .. له دواییشدا به دهنگه ناسکهکی گۆرانیهکی تازهی بلآونهکراوهی پیشکesh به ئاماده بووان کرد..ههر لهویدا ئهم دیمانهیهمان لهگهڵیدا سازدا :

تارا جاف و کوردین کازم

كوردین : حەزەدەكەین خۆتان بە كوردیلەكان بناسینن.

تارا: تارا جەلال حامید بەگی جاف.. لە « ۱۹۵۸ / ۱۱ / ۲۵ » لە شاری بەغدا لە دایک بووم. قوتابخانەی ناوەندیشم هەر لە بەغدا تەواوکرد.. لە سالی « ۱۹۷۶ » موو تا ئەمڕۆ لە شاری « لەندن » لە « بەریتانیا » دەژیم.. لە لەندندا خۆیندنی زانکۆم تەواوکرد.. برۆنامەی بەکەلۆریۆسم لە « دەرووناسی - سایکۆلۆژی » دا وەرگرت.

كوردین : لە كەیهووە هۆگری موزیک و گۆرانی كوردیمان بووی ؟

تارا: هەر لە تافی منداڵیمهوه هۆگری موزیک و گۆرانی كوردی بووم.. تەمەنم سیانزە سالی بوو « گیتار » م لێدەدا.. وا هەژدە سالیشه « هارپ - چەلەنگ » لێدەدەم.

كوردین : ئەو ئاهەنگ و چالاکیانەی لە ئەوروپا و كوردستاندا ئەنجامت داون؟

تارا: چالاکییەكانم زۆرن.. تا ئیستا چوار كۆنسیرتەم لە ئەوروپادا سازکردوو.. ئەم سالیش « ۲۰۱۱ » لە شاری « هەلەبجە » دا كۆنسیرتیکم كرد.. لەگەڵ هونەرمانە « عەدنان كەریم » یشدا ، لە چەند پایتەختی ئەوروپادا.. بە موزیک بەشداریی گۆرانییەكانیم كرد.. لە « باكوری كوردستان » یشدا، لە فیستیڤالیکی هونەری كوردیدا بەشدارییم كرد.. لە « ۲۰۱۰ » لە شاری « دەۆك » دا لە شانۆگەری « یادی ئەنفال » دا بەشدارییم كرد.. لە « گەلەری سلیمانی » شدا كۆنسیرتیکم كرد.. لە كۆنسیرتیکی جیهانیشدا « موزیکی جیهانی - World Music » دا لە لەندن بەشدارییم كرد.. كۆنسیرتیکم لە « سكۆت لەند » ه كرد.. دوو كۆنسیرتی ترم لە لەندن كرد..

كوردین : وەكو هەلەبجەییەك.. چیت بۆ منداڵانی هەلەبجەیی شەهید كردوو؟

تارا: من ئەندامی فیستیڤالی فیلمی كوردیم لە لەندن .. داھاتی پارەیی ئەو فیستیڤالمان بۆ دروستكرنی باخێك بۆ منداڵانی هەلەبجە نارد.

كوردین : پرۆژە هونەرییەكانی داھاتووتان چین؟

تارا: تا بتوانم درێژە بە چالاکییە هونەرییەكانم دەدەم و.. لەم بواردا بە ئەوپەری توانامهوه خزمەتی كورد و كوردستان دەكەم .. نیازی دەرھێنانی « CD » یەکی گۆرانیم .. لە ئاواز و موزیکی خۆم.

هەر وەھاش من موزیکی فیلمی كوردی دادەنێم ، كە لەسەر منداڵانی كیمیاباران كراوی دێی « گۆپ تەپە » ی ناوچەیی ئاغجەلەر..

بهختیار سالح

دیمانه/ دیلان جهباری

هونهرمهندی ناسراوی دهنگ زولال و سهدا خۆشی
گه له کهمان .. گۆرانیبیژ کاک بهختیار سالح ..
خاوهنی چه ندين گۆرانیی رهسهنی کوردییه ..
له رۆژی « ۲ / ۳ / ۲۰۱۱ » دا، له شاری « بیڕگن » له

« نهرویج » دا، به بۆنه ی جهژنی نه ورۆزی پیرۆز و سهری سالی نویی کوردییه وه « ۲۷۱۱ » ..
له گه ل دوو هونهرمهندی تری کوردمان ئیواره ئاههنگیکی خۆشیان رازانده وه. له م
ئاههنگه دا کاک بهختیار .. گولبژیریکی له گۆرانییه خۆشهکانی پیشکه شکرد و
هۆله که ی جۆشان .. بۆ زیاتر ناساندنی گۆرانیبیژ کاک بهختیار سالح به کوردیله
هونهردۆسته کانمان ..

چه ند پرسیاریکمان لیکرد .. وهلامهکانی کاک بهختیاریش

ناوی ته واوم : (بهختیار سالح محمه د) .. له « ۲۱ / ۱ / ۱۹۷۹ » له شاری سلیمانی له
دایکبوومه .. خه لکی دیی « رهنگینه » ی ناوچه ی « شاربازپیرین » تا پۆلی هه شتی
بنه ره تیم خویندوو .. سه ره تای هونه ریم له سالی « ۱۹۹۵ » بووم به ئه ندامی

« گروپی موزیکه میللیهکان - سلیمانی » وهکو موزیکژهنیک. به باشی ئه م ئامپیرانه دهژهنم:
« بالابان ، نای ، کیبۆرد ، دهف ، زه رب ، له گه ل چه ند ئامپیریکی فووداری تردا... » له ته مه نی
هه ژده سالی دا دهستم به گۆرانی وتن کرد .. زۆریش مه یلی گۆرانیی فۆلکلۆری ده که م
چونکه ره سه نایه تی هونه ری گۆرانی کوردیان تیا به دیده که م. له هونه رمه ندانی
کوردیشمان ، چه زم له دهنگی ناسری ره زازی و چه سه ن زیره ک و می کاییه .. یه که مین
گۆرانیشم « شیلانه » بوو .. تا ئیتاش چوار ئه لبوومی گۆرانیم له سه ر « سی دی »
تۆمار کردوو .. خه ریکی تۆمار کردنی ئه لبوومی پینجه مم .. له ته له فزیۆنیشدا « ۱۲ »
گۆرانیم تۆمار کردوو ..

زۆر به ی تییکست و ئاوازهکان له دنانی خۆمن .. به نیازیشم گۆرانییهکی جوان و گونجا
و پیشکهش به مندا له چاوگه شهکانی کوردستان بکه م.

ئییستا په نابهرم له ولاتی « نه مسا » و له شاری « قینا » ی پایته ختا دهه ژیم .. له سالی
« ۲۰۰۷ » شدا ، ژیا نی هاوسه رگیرم پیکه وه ناوه . تاییستا چه ندين ئاههنگی گۆرانیم له
شارهکانی ولاتانی ئه ور و پادا پیشکهش کردوو.

پاشا و وزیر

نووسینی * قادر نیکپور * ئۆسلۆ

شیریک پاشای دارستانیک بوو.. شیرکه پیربوو .. توانای راوکردن و پاشایهتی نه مابوو. بریاری دا که جیگریک هه لبریت و.. له شوینی خوی بیکات به پاشای دارستانه که بو ئه م مه به ستهش گیانداره کانی ژیر دهسه لاتی خوی کوکرده وه و باسی بریاره که ی بو کردن.

شیره که : من پیربوومه و په کم که وتوو .. پیش ئه وه ی که بمرم .. دمه وه ییت په کیکتان هه لبریم و.. بیکه م به پاشای دارستانه که مان.. جا کامتان له خوی راده بینیت و توانای ئه م کاره ی هه یه. با دست به رزه وه بکا و قسه ی خوی بکات.

(هه موو گیانداره ئاماده بووه کان .. دهستان هه لبری و قسه ی خویان کرد.. ته نها که ره دیزه نه بییت .. که نه دهستی هه لبری و نه قسه شی کرد...!)

شیره که : که ره دیزه بو وا بیده نگیت و قسه ناکه ییت .. ناته ویت بییت به پاشا..!

که ره دیزه : گه وره م ئه مه گه وره ترین هیوامه .. به لام که ی کهر شایانی پاشایه تییه؟

شیره که : تو که ریکی ژیر دیاری و.. به ختی خوت تاقیبکه ره وه .. به لکو به خت یاوهرت بییت .. من تو به پاشای دارستانه که مان داده نییم .. به مهرجیک هه موویان رازی بن و که س گله یی و سکالای له سهرت نه بییت ..؟ رازیت به م بریاره؟

که ره دیزه : من چون ده توانم ، بریاری پاشای گه وره مان په تبه که مه وه .. به لی رازیم.

(که ریکی بوژه له و لاوه دهستی به زهره زهر کرد .. شیرکه بانگی کرد ..)

که ره بوژه : به لی.. کاتی خوی ئیمه دهوله مه ند و تیروته سه ل بووین.. به لام که ره دیزه ی هاورییم هه ژار و برسی و لاوا بوو .. هه موو روژیک به شیک له ئالیکه که ی خومم ده دایی .. ئیستا به پیچه وانه وه من هه ژار و لاوازم و ئه و قه له و بووه و هه یه تی. دمه وه ییت پاداشتی چاکه که م بداته وه .. ئه و پاشا بییت و منیش بکات به وه زیری خوی.. چونکه من ده زانم که چه ز له جوړه ئالیکیک ده کات .. ده بییت به م داوایه م راری بییت .

که ره دیزه : راست ده که ییت که من قه رزاری توم .. به داواکه ت رازیم .. به لام به مهرجیک روژانه به شیک له ئالیکه که ی خوتم بده ییتی .

(که ره دیزه بوو به پاشا و .. بوژه ی هاوریشی کرد به وه زیری خوی)

گیاندره کان پیکه وه :

بژی پاشا..

بژی وه زیر..

بژی پاشای کهر..

بژی که ری وه زیر..

ئیمان ستار جهبارى

ئیمان خونچه گولیکى گەشى كورده ، خوین گهرم و رووخۆشه.. ئەمسال دەرچوو بۆ پۆلى شه شه م له قوتابخانهى ئەختەرى بنه رەتى له گەرەكى رەحیماوا له شارى كەرکوكى خۆشه وىستدا.

ئیمان له سالى « ۲۰۰۰ » له كەرکوك له دايك بووه.. هەر له مندالییه وه هۆگرى وینەکیشان و کارى دەستى بووه. له كاغەزى رەنگا ورەنگ و پەرۆپال و موتومووروو ، گۆل و بووكه له و شتى قنج و جوانى دروست ده کرد.. تا ئیستاش درێژه به م ئارەزووییهى دەدات.. زیاتریش خووی داوخته کاره دەستییه کانی .. هه موو سالیکیش له پیشانگای سالانهى قوتابخانه کهیدا به وینە و کارى دەستی به شداریی کردوو و خه لاتى ریزلیتانیان پى به خشیوه.

ئیمان له ماله وه و له قوتابخانه شدا ، هینده خەریکی کارى دەستی و دروست کردن و رازاندنه وهیه.. له ماله وه و هاوړیکانى قوتابخانه کهشى به « **موژگان خان** » ناوی ده بن..

(**موژگان خان** : ئەو خانمه كورده دهست رەنگینه مانه، كه له بهرنامه ی . ئەفین ژن و ژیان . ی كه نالی «**ه**» له گۆشه یه كى هۆله كه دا.. به پراكتیزه كردن له كاغەزى رەنگا ورەنگ و له بهن و پارچه قوماش و كارتۆن و له چیلکه دار و كەرسته ی تری جۆره ها شتى دهست کردی جوان و دیاری دروست ده کات.)

ئیمان سه ره راي به هره ی هونه ریی .. گیانی هاوکاری و خزمه تکردنیشی هه یه..

هه موو هه فته یه ك رۆژیک له گه ل هاوړیکانیدا به هه ره وه زی پۆله كان

قوتابخانه کهیان پاك ده كه نه وه و دهی رازیننه وه. ئیمان

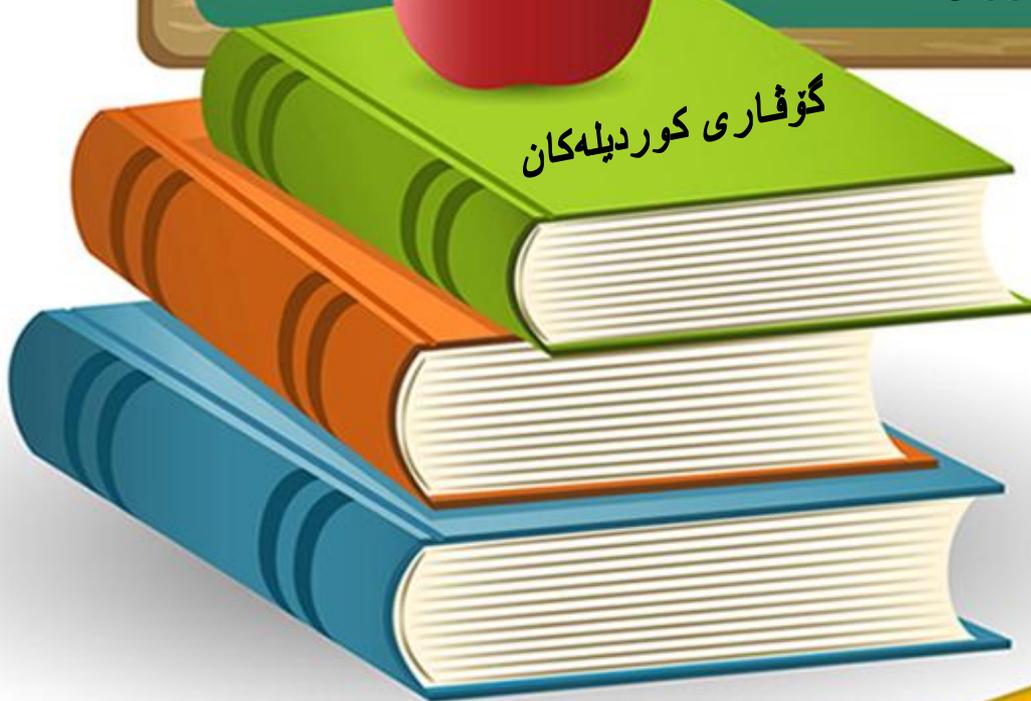
زۆریش هه ز به خویندنه وه ی کتیب و گۆقاری

مندالان ده کات. هیوا ی پیشکه وتن و ئاینده یه یه کی

گەش بۆ ئیمان خان ده خوازین.

گۆقاری کوردیله كان

Dragefaren

بهترین کوریمای

Den lange skoledagen var endelig over, og Elvira var på vei hjem. Hun hadde hatt en lang dag, og var klar til å dra hjem å gjøre ingenting. På vei hjem var det nok en gang en mann som fulgte etter henne. Akkurat den mannen hadde hver dag den siste uken holdt et godt øye med henne. Mannen så egentlig ganske snill ut, og smilte til og med til Elvira et par ganger.

– Elvira! Ropte det en ganske mørk stemme bak henne. Elvira snudde seg. Det var mannen som ropte navnet hennes. –Ja? Spurte hun litt redd i stemmen. – Hvordan vet du navnet mitt? Fortsatte Elvira. –Jeg må snakke med deg, Elvira. Magiverdenen trenger din hjelp! Hvasket han ganske høyt. Elvira så på han en liten stund og snudde seg. Før hun visste ordet av det så løp hun. Hun løp hjem, langt vekk fra han.

Elvira stresset seg hjemover. Hun låste fort opp døren til huset hennes og lukket den hardt igjen. Elvira gikk bort til sofaen og la seg ned. Moren hennes var hjemme, noe hun egentlig nesten aldri pleier, siden hun jobber så mye.

–Elvira? Er det deg jenta mi? Hørte hun en stemme fra huset. Moren hennes gikk bort til sofaen og satt seg ned med en pc på fanget.

–Hvordan har dagen din vært? Spurte hun nysgjerrig som hun vanligvis gjør. Elvira fortalte om den rare mannen som spurte henne om hjelp til magiverdenen.

–Da må du dra, Elvira! Du må hjelpe og bruke kreftene dine til noe godt! Ropte hun glad til Elvira selv om hun egentlig satt rett ved siden av. Men Elvira nektet. Hun klarte ikke kontrollere kreftene sine, så det var vel umulig å prøve å hjelpe, mente hun.

Noen dager senere hadde moren til Elvira klart å overbevise henne om å hjelpe magiverdenen. Elvira hadde sett mannen som spurte om hjelp, og de hadde planlagt å møtes i dag.

Elvira og moren hennes var på vei til å møte mannen som trengte hjelp. Hun ville ikke bli med å hjelpe hvis ikke moren skulle bli med henne, for da kan i det minste en av de kontrollere kreftene sine, hadde Elvira sagt. De møtte mannen i en liten skog rundt 15 minutter unna. Mannen gjorde noe ganske rart med hendene og fikk frem en liten tornado rundt dem. Vind som blåste rundt dem og tok dem med til et ganske spesielt sted. Et sted med ganske rare folk som ikke ligna på mennesker i det hele tatt. Så det var vel altså dette mannen mente med *magiverdenen*.

–Hva er det magiverdenen trenger hjelp med? Spurte moren til Elvira forvirret.

–Det er jo ikke noe som skjer her.

Mannen så seg fort rundt og viste dem en slags kule som hadde bilder som bevegde seg, nesten som en film. Inni kulen var det en drage som tente fyr på alt og hadde en slags stein som han brukte til å kontrollere alt og alle med.

–Akkurat nå er det slik det er i magiverdenen. Vi trenger deres hjelp til å beseire han og ta fra han den steinen han holder nå, den steinen er veldig viktig.

Hvasket mannen høyt mens han så seg rundt. Han var nok redd for at noen kunne høre dem.

–Er dere klare? Spurte han mer nervøst en det Elvira var. Elvira og moren hennes så på hverandre og nikkete, så gjorde mannen noe med hendene sine og fikk oss til den andre siden av magiverdenen.

I magiverdenen var det helt kaos, og Elvira og moren hennes ble begge redde. Dragen la så på Elvira og moren hennes og stirret på dem. Moren hennes så på han hun også. De så begge på hverandre en liten stund, og Elvira var utrolig forvirret.

–Ylva, er det deg? Spurte dragen og forandret seg fort til en helt vanlig mann.

–Elvira? Sa han og kom nærmere dem.

Elvira skjønte nesten ingenting, men det så veldig ut som om moren hennes skjønte litt mer enn henne.

–Roger, er det deg? Spurte moren til Elvira plutselig.

–Hva er det som skjer!? Ropte Elvira forvirret.

Så ble det plutselig klart for Elvira. Roger er navnet til faren hennes. Han mannen som nettopp forvandlet seg fra en drage til et menneske er faren hennes. Faren hennes som dro fra Elvira og moren hennes da Elvira var tre år gammel.

Han gikk sakte mot Elvira. Hun tok frem hendene sine og kasta han bort så han falt. Elvira var sint, veldig sint. Moren hennes så overrasket på henne.

–Hva er det du gjør? Spurte hun sint, selv om hun visste grunnen til at Elvira gjorde som hun gjorde. Elvira så steinen som hadde falt ut av hånda hans og løp bort og tok den samtidig som hun brukte kreftene sine igjen og dyttet han bort fra den.

–Elvira! Ropte moren hennes, men fikk intet svar.

Elvira holdt steinen og så på faren sin et øyeblikk. Hun holdt steinen hardt, og så kastet den hardt ned på bakken så den knuste. Elvira reddet den magiverdenen og folkene der. Hun var en helt. En helt som hadde ødelagt for faren sin. Det var noen som kom bort og tok han med til et slags fengsel, men det brydde ikke Elvira seg om. Hun klarte ikke tilgi faren sin for at han hadde forlatt dem for ingen grunn.

Alle disse årene hadde Elvira ønsket å møte faren sin, og når det endelig skjedde, så ødela hun det. Moren til Elvira så på henne som hun aldri hadde gjort før.

–Han fortjente det, sa Elvira da det drapp en tåre nedover kinnet hennes.

فائەنتينا تريشكوفا

ژنەپالەوانى ڤووسى ، يەكەمىن ئافرهتى كەشتىيەوانى
ئاسمانى جيهان .. خاتوو (**فائەنتينا تريشكوفا**)
هەتاھەتايە. ناوى چووھ لاپەرە شكوڤارى و ڤر لە شانازىيەكانى
مىژووى جيهانەوھ .. ئەم ئافرهتە بۇ دنيای سەلمانە ، كە
ئەو كارە گەورانەى كە ڤياوان دەيكەن .. ئافرهتانيش وەكو
ئەوان دەتوانن بيكەن.

گۆڤىنى / چنوور شووان

فائەنتينا تريشكوفا، لە ڤۆژى « ١٦ / ئادارى / ١٩٣٧ » لە دىيەك لە ناوچەى « بارۆسلافل »
لە ڤووسيا لە دايكبووھ، باوكى شوڤىر بوو، دايكىشى كريكاريكى كارگەى چنين و
رستن بوو .. فائەنتينا هيشتا قوتابخانەى تەواو نەكردبوو، لە سالى « ١٩٥٤ » دا لە
كارگەى دروستكردنى تايەى ئۆتۆمبيلدا كارى دەكرد.. لە هەمان كاتيشدا لە
قوتابخانەى ئىوارانى كريكاراندا، دريژەى بە خویندن دەدا. بوو بە ئەنداميش لە يانەى
ئامادەى فريندا.. فائەنتينا « ٩٠ » جار زۆر بە سەركەوتووى بە پەرەشووت
لە ئاسمانەوھ ، خوى هەئدايە خوارەوھ.

لە سالى « ١٩٦٢ » دا.. كە ڤرياردراوو ئافرهتەىك بۇ گەشتىكى ئاسمانى بنىرن.. لە نيوان
سەدان ئافرهتى ڤوسيدا ، كە داخوازيان نووسيبوو .. فائەنتينايان بۇ ئەو گەشتە
هەلبژارد .. چونكە لە هەموو تاقىكردنەوھكاندا دەرچوو و هەموو مەرچە
ڤيويستىيەكانيشى تىدابوون .. كچە شەهيديش بوو ، باوكى لە شەرى نيوان
ڤووسيا و فينلەندا شەهيد بوو .. فائەنتينا چووھ كۆليژى سەربازىيەوھ.

فائەنتينا ئامادەى گەشتەكە بوو.. چووھ ناو كەشتى ئاسمانى « **ڤۇستوك - ١** » كە
كەشتىيەوانى ئاسمانى « **ڤاليرى بيكوڤسكى** » كەشتىيەكەى لىدەخوڤى..
هەئفرين.. گەشتەكە نزيكەى سى ڤۆژى خاياند.. « ٤٨ » جار بە دەورى زەويدا سوڤانەوھ..
فائەنتينا لە ئاسمانەوھ چەندىن وينەى جۇراوچۆرى زەوى گرت.

تا ئىستا زۆر كەم ئافرهتى ڤووسى ، بەقەد فائەنتينا تريشكوفا پلەو پايەى بالايان لە
دەولەتى ڤووسيدا وەرگرتووھ.. فائەنتينا لە دواى گەشتەكەشى دريژەى بە خویندن
دا ، تا ڤروانامەى دكتوراى لە زانبارى تەكنەلۆژيادا وەرگرت.. دواتريش پلەى ڤروفيسۆرى
بەدەستەينا .. زياتر لە پەنجا تۆژينەوھشى نووسيوھ.

تا ئیستا زۆر كهم ئافرهتی پووسی ، به قهده
 قالدنتینا تریشكوفا پلهو پایهی بالایان له
 دهولهتی پووسیادا وهرگرتووه.. قالدنتینا له دوای
 گه شته كه شنی درپژهی به خویندن دا ، تا
 پروانامهی دكتورای له زانیاری ته كنه لوژیادا وهرگرت..
 دواتریش پلهی پرؤفیسوری به دهستهینا .. زیاتر له
 په نجا توژینه وهشی نووسیوه .

قالدنتینا تریشكوفا

قالدنتینا له « ۲۲ / یونایهیری / ۱۹۷۹ » شووی
 په كهمی كرد.. دوای ماوهیه کی كورت جیابوونه وه ..
 دووباره شوویه کی تری كرد .. تهنها كچیکی ههیه
 به ناوی « ئیلینا » وه .. به لام له سالی
 « ۱۹۸۲ » دا.. له میردی دووه میشتی جیابووه.

له سالی « ۲۰۰۷ » دا به بۆنه ی جهژنی ههفتا سالی له دایكبوونی قالدنتیناوه.
 ئاههنگیکی گه وره یان بۆ سازكرد.. كه قالدیمیر بۆتینی سهروکی ئهوسای روسیا
 (كه ئیستا سهروك وهرزیرانی پووسیایه) ئامادهی ئاههنگه كه ی بوو.

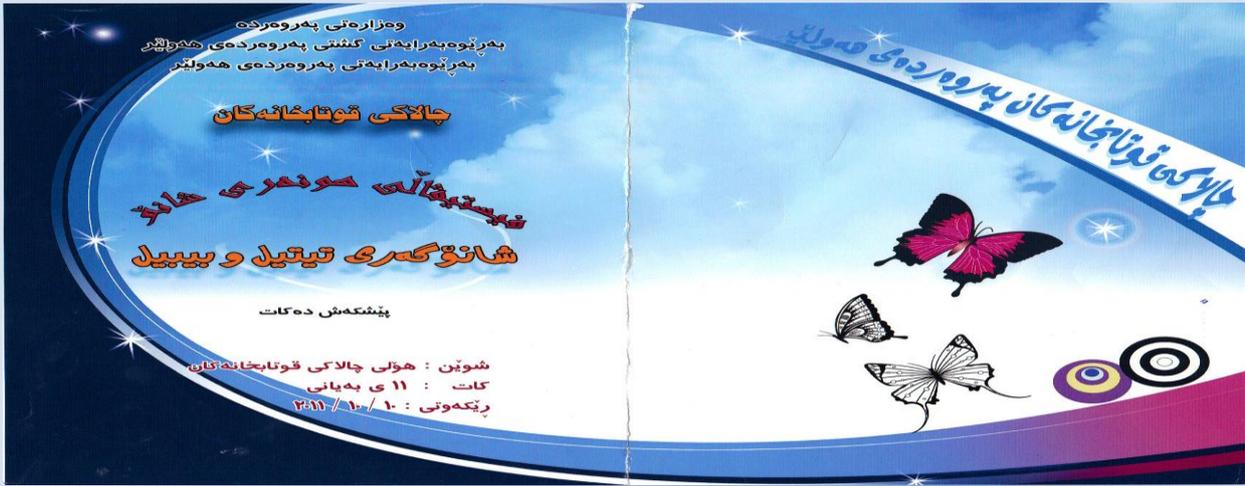
قالدنتینا تریشكوفا، به پلهی سهربازی « لیوا » له سوپای پووسیادا خانه نشین
 كرا.. تا ئیستا چه ندین خهلاتی ریزلینانیان پی به خشیوه.. قالدنتینا لهم
 ته مه نه شدا ده لیت: « ئیستاش ئامادهم نه گهر بیانوهیت به رهو ئاسمان به منیرن »

تا ئیستا چه ندین ، شهقام و گۆره پان و قوتابخانه له شاره كانی پووسیادا ، به ناو
 « قالدنتینا تریشكوفا » وه ناونراون .. ناوچهیه کی گرکانیش له سهه مانگدا به
 ناوی ئهه خانمه ناوداره « قالدنتینا تریشكوفا » وه ناونراوه .. قالدنتینا ئه ندامی
 شانازی و ریزلیگیروای چه ندین شاره له جیهان دا.

كوردیله جوانکیله كانی كوردستان : ئه وهی ئیمه
 ده رباره ی قالدنتینا تریشكوفا گۆریومانه .. تهنها
 كورته باسیكه .. كه گه وره بوون ده توانن گه لی شتی
 زیاتر ده رباره ی ژیان و كار و خزمهتگوزارییه كانی ،
 ئهه ئافرهته ناوداره ی جیهانی بخویننه وه..
 هیواداریشین رۆژی له رۆژان. كچه كوردیکی
 كوردستانیش کاریکی مه زنی ئه وتۆ له بواریكدا
 ئه نجام بدات .. كه ببیته مایه ی شانازی بۆ خو ی بۆ
 كورد و كوردستان .. ئیمه ی كوردیش ئافرهتی
 تیکۆشهری نه مرمان زۆرن.

فېستىقالى ھونەرى شانۆ بۆ مىندالان لە ھەولېر

لە کاتژمێرى یانزەى رۆژى (10 / 02 / 2011) لە ھۆلى چالاكى قوتابخانەكان لە شارى ھەولېردا. فېستىقالى سالانەى ھونەرى شانۆى كوردى بۆ مىندالان دەستى پى کرد.. سەرنووسەرى (**گۆفارى كوردیلەكان**) بۆ ئەم فېستىقالە بانكرا بوو، بە پىخۆشچالییەو، ئامادەى رۆژى یەكەمى فېستىقالەكە بوو . سەرەپاى داىكان و باوكان و مىندالان و شانۆدۆستان ، كۆمەلێكىش لە بەرپرسانى پەرورەردەى ھەولېر و چەند وینەكر و راگەیاندنكار و ، نوینەرى ھەندى لە كەنالە تەلەفزیۆنەكانى كوردستان ، ئامادەى رۆژى یەكەمى فېستىقالەكە بوون . كەردنەوھى فېستىقالەكە ، لەگەڵ وتنى مارشى نەتەوايەتیمان (**ئەى رەقیب**) ئامادەبووان بۆ ماوھى خولەكێك بۆ گيانى رووحى پاكى سەرجم شەھیدانى كوردستان بە پێوھەستان .

یەكەمى چالاكى ، لە رۆژى یەكەمىندا ، شانۆگەرى (**تیتل و ببیل**) بوو.. كە لە لایەن كۆمەلێك لە مىندالانى بەھرەمەندى كچان و كورانى چەند قوتابخانەى كى شارى ھەولېرەو پىشكەش كرا .. ئەم شانۆگەرییە نووسەر و شاعیری ناسراوى گەلەكەمان خاتوو (**سىمىن چاچى**) لە دەقە فۆلكلۆرى كوردییەكەو ھەرى گرتوو و ، بە ھۆنراوھى ناسك و ساكار بۆ مىندالان داپىشتوو .. دەرھینەرى بە تواناشمان ، ھونەرمەند مامۆستا (**نەوزادى حاجى شووشە**) دەرى ھیناوە.. دىكۆرە قەشەنگەكەشى مامۆستایان (**بەدرەدىن موسا ، سەعد كەرىم ، عەلى كازم ، عادیل عەبدووللا**) رازاندبوویانەو.. موزىكىش لە ئامادەكردنى مامۆستایانى موزىكژەن (**دەلدار زرار قادر ، شەرىف جەرجیس ، فەھد بورھان**) بوو.. جل و بەرگىش مامۆستایان (**ئەقىن عومەر ، نەجیبە ئەحمەد**) ھەلیان بژاردبوو.. كارى راگەیاندنیش ئەم دوو راگەیاندنكارە روومالیان دەكرد (**رىبوار سابیر ، شیرزاد عەبدولرەحمان**) .. رووناكى (**سامان حەبیب ، عەلى كازم**).

شایانى باسە ، شانۆگەرى تیتل و ببیل ، جى پىخۆشچالییى سەرجم ئامادەبووان بوو ، بە تايبەتیش كوردیلە چاوكەشەكانى ناو ھۆلەكە.

لە كۆتاییدا، چرۆ و خونچە ھونەرمەندەكان – دنیاین كە لە داھاتوودا، ھونەرمەند و دەرھینەرى بە توانا و باشیان تیدا ھەلەكەوئیت – لە لایەن ئامادەبووانەو بە گەرمى ئافەرىن و چەپلەباران كران .. دەستخۆشى و پىرۆزبایش لە دەرھینەر مامۆستا نەوزادى حاجى شووشە و ، ھەموو ئەو ھونەرمەندە دلسۆزانە كرا.. كە جىپەنجە و رۆلیان لە سەرکەوتنى ئەم شانۆگەرییەدا ھەبوو. دەبوايە ھەموو مىندالە بەشداربووھەكانى ئەم شانۆگەرییە و ئەوانەى تریش، خەلات بكرانایە.. یان لایەنى كەمەوھە بۆ ھاندان و ریزلینان و یادگارى.. بە ھەر مىندالێكى بەشداربوو.. (**رېزنامە**) یەك كە وینەى خۆى لەسەر بۆایە.. پشكەشیان بكرایە.

بهشی مندالان له کتیبخانهی گشتی کهرکوک و سلیمانی دا

سه‌رنوسه‌ری گوڤاری کوردیله‌کان له مانگی ئوکتۆبه‌ری سالی (2011) دا ، بهشی مندالانی له کتیبخانهی گشتی شاری کهرکوک و سلیمانی به‌سه‌رکرده‌وه.

به‌داخه‌وه بهشی مندالان، له هه‌ردوو کتیبخانه گشتیه‌که‌دا ، زۆر بیناز و هه‌ژارن. ئەو کتیبانه‌ی که داشنراون ، چه‌زی کوردیله‌کانمان بۆ خویندنه‌وه مه‌ست ناکهن. بهشی مندالان له کتیبخانه‌ی گشتی شاری کهرکوکدا ، ته‌نها به ناوه به‌شه ، ئەگینا هیچ شتیکی هاندەر و شیرین کردنی خویندنه‌وه‌ی بۆ مندالانی کوردمانی لێ نییه .. له هۆلیکی بچووک و تاریکدا ، له گوڤه‌یه‌کی داماویدا ، له‌سه‌ر ره‌فتیکدا ، چه‌ند کتیبیک دانراون ، که ژماره‌یان له ژماره‌ی په‌نجه‌کانی ده‌ستمان که‌مترن .. ناویان لێ ناوه بهشی مندالان .. بپروا ناکه‌ین له مانگی‌کدا ده مندال روو له‌م به‌شه بکه‌ن.. سه‌یری چی بکه‌ن و چی بخویننه‌وه؟ خاتوو (شادیه به‌کر محمه‌د) به‌پۆه‌به‌ری کتیبخانه‌ی گشتی کهرکوک ، ئەویش له‌م به‌شه رازی نه‌بوو .. گله‌یی ئەوه‌شی کرد که وه‌کو پێویست ئاوریان لێ ناده‌نه‌وه.. داوای ئەوه‌شی کرد که خانه‌ی رۆشنبتری مندالان - که سه‌ر به وه‌زاره‌تی رۆشنبیری کوردستانه‌.. کۆمه‌لیک کتیب و گوڤاری بابته هه‌مه‌په‌نگه‌ی تازه بۆ مندالان ، پیشکەش به به‌شه‌که‌یان بکه‌ن.

به‌لام بهشی مندالان ، له کتیبخانه‌ی گشتی شاری سلیمانیدا ، بریتیه له هۆلیکی سه‌ربه‌خۆی ماماناوه‌ندی ، تا راده‌یه‌ک له‌باره .. ئەگه‌رچی ژماره‌ی کتیبه‌کانی ئەم به‌شه‌ش به زمانی کوردی و عه‌ره‌بی و ئینگلیزی و سویدی له (250) کتیب زیاتر نین .. به‌لام شایانی باسه ، به جوانی و ریکی له‌سه‌ر ره‌فته‌کان دانراون .. سووچه‌کانی هۆله‌که‌ش به تابلۆ ره‌نگینه‌کانی مندالانی کورد رازینراونه‌ته‌وه. وه‌کو به‌رپرسی بهشی مندالان له کتیبخانه‌ی سلیمانی خاتوو (گولستان محمه‌د سه‌عید) باسی کرد ، که رۆژانه چه‌ندین مندال ، به تابه‌تیش له وه‌رزی خویندندا.. روو له به‌شه‌که‌یان ده‌که‌ن و ، بیجگه له کتیب ، کۆمه‌لیکیش ئامیر و که‌ره‌سته‌ی یاری و راهینانی هۆش و ، زانینی ئاستی زرنگی و زیره‌کییان ده‌خه‌ینه به‌رده‌ست .

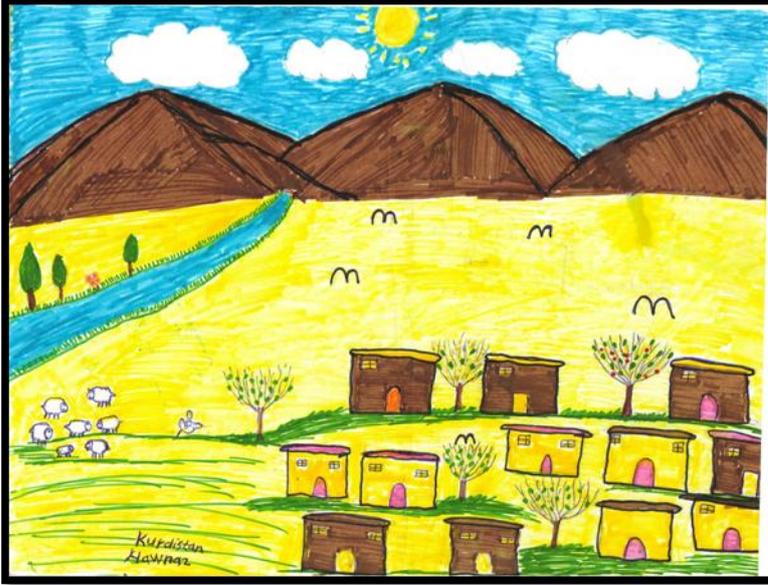
ناشوکریش نه‌بیت ، ئەم‌پۆ به ده‌گه‌من له قوتابخانه‌کاندا ، کتیبخانه هه‌یه . ئەگه‌ر هه‌شبیت ، ژماره‌ی کتیبه‌کان و کتیبی مندالان ، که‌میک له سه‌رووی سفره‌وه‌ن. وه‌کو چۆن شیرینی دایک ، زۆر به‌سوود و گرنگه بۆ گه‌شه‌کردن و نه‌شونوما‌ی له‌شی مندالان .. به‌و راده‌یه‌ش خویندنه‌وه بۆ گه‌شه‌کردنی بیر و هۆش و زه‌ینی مندالان پێویست و

به‌سووده. هیوادارین که ئەم راستیه له به‌رچاوبگرین..

ئهو‌په‌ری هه‌ول بده‌ین بۆ رۆشنبیری کردنی کوردیله‌کانمان.. بهشی مندالان له کتیبخانه گشتیه‌کان و کتیبخانه‌ی تابه‌تی قوتابخانه‌کان ده‌وله‌م‌ه‌ند بکه‌ین و سوودی خویندنه‌وه لای کوردیله‌کانمان شیرین بکه‌ین.

چەند تابلۆيەکی منداڵانی کورد

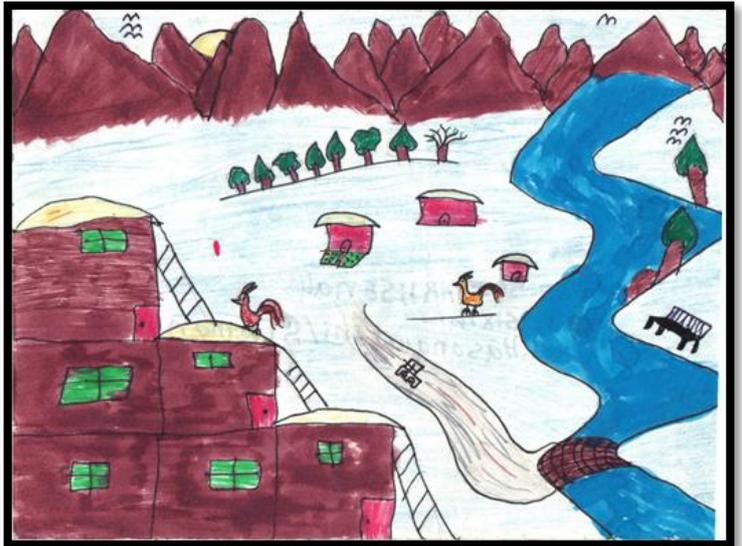
هاوناز مهجید محەمەد - ۱۱ سأل - سلیمانی

یاد دلیر قادر - ۶ سأل - ئەلمانی

یارینه دلیر قادر - ۱۲ سأل - ئەلمانی

سۆزیار حسین عەلی - ۱۲ سأل - سلیمانی

شەنگە جەبار عەبدوللا - ۱۲ سأل - سلیمانی

ئاقیستا کەمەران محەمەد - ۱۲ سأل - سلیمانی

دايىك و ژيان

• ساهيره عهزیز - ئەلمانیا •

دایک دەخەمە ناو باخچەى ژيان
باخچە پىر دەكەم لە بۆنى گولان
يەك گول دادەنيم بـه گەورەى ئەوان
هەر وشەى دايكە سەربەرزى ژيان
باخچە زۆر خوشە كە سەوز و جوان بىت
دایك زۆر خوشە سىبەرى ژيان بىت
تا مابم دايكە فيركەرى ژينم
تا دەمرم دايكە سۆز و ئەوينم
گولزارى ژيانى پىر لە گول كىردووم
هەر گوليك مانای خۆى لا فيركىردووم
هەر لە ئەو فير بووم مەبەستەكانم
بە تەنها دايكە هەموو ژيانم

ويئەكانى بەرگى يەكەم و بەرگى دووهم

ويئەى بەرگى يەكەم: خونچەگول تابلۆ رابەر رهشيد - پردى

ويئەى بەرگى دووهم: چەند ديمەنيكى هەوليىرى هۆلاكۆ بەزىن

••• ئەلبوومی كوردیله كان •••

لارینه هیمن حسین - ههولیر

شازی ههئۆ جهمال - سلیمانی

لاوهند خالد - سلیمانی

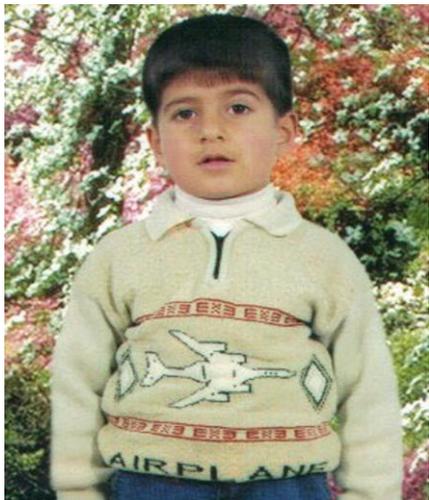
لهری خالد - سلیمانی

نیقار ئەحمدهه علی - سلیمانی

لاله‌ند هیمن حسین - ههولیر

دیدار ئەحمدهه علی - سلیمانی

یو سف جمعه - چه‌مچه‌مال

ره‌ه‌ز قوباد - چه‌مچه‌مال

••• ئەلبوومی كوردیلەكان •••

ئارین و كوردین حەمید شوانی - كەرکوك

ئارین حەمید شوانی

ئەنەس فەلاح و دبیە كەمال - هەولێر

مندالێکی كەرکوكی

ئارمین و ئارژین هیمن حسین - هەولێر

رەوین شاخەوان - نەرویج

